18 maja up&#65533;ynie 100 lat od urodzin papie&#65533;a Jana Paw&#65533;a II w ma&#65533;ym polskim mie&#65533;cie Wadowice. Polska, kt&#65533;&#65533; trzy s&#65533;siednie mocarstwa ? Prusy, Rosja i Austria ? podzieli&#65533;y mi&#65533;zy siebie i okupowa&#65533;y przez ponad sto lat, po pierwszej wojnie &#65533;wiatowej odzyska&#65533;a niepodleg&#65533;o&#65533;&#65533; By&#65533;o to wydarzenie budz&#65533;ce wielkie nadzieje, ale domagaj&#65533;ce si&#65533;tak&#65533;e wielkich wysi&#65533;k&#65533;, poniewa&#65533; organizuj&#65533;ce si&#65533;na nowo pa&#65533;two ci&#65533;gle odczuwa&#65533;o nacisk obydwu mocarstw ? Niemiec i Rosji. W tej sytuacji opresji, ale przede wszystkim nadziei, wzrasta&#65533; m&#65533;ody Karol Wojty&#65533;a, kt&#65533;y niestety bardzo wcze&#65533;nie straci&#65533; sw&#65533; matk&#65533; brata, a na koniec tak&#65533;e ojca, kt&#65533;emu zawdzi&#65533;za&#65533; swoj&#65533; g&#65533;&#65533;ok&#65533; i gor&#65533;c&#65533; pobo&#65533;no&#65533;&#65533; M&#65533;odego Karola poci&#65533;ga&#65533;y szczeg&#65533;nie literatura i teatr, dlatego po uzyskaniu matury zacz&#65533;&#65533; najpierw studiowa&#65533;te dwa przedmioty. <a href="https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/benedykt_xvi/listy/na_100_lecie.html" target="_blank"><img
src="
AAAgABAExAAIAAAAHAAAAPgEyAAIAAAAUAAAARQE7AAIAAAAHAAAAWYdpAAQAAAAB
AAAAYAAAAABQaWNhc2EAMjAyMDowNToxOSAwMDozMToxMgBQaWNhc2EAAAeQAAAH
AAAABDAyMjCQAwACAAAAFAAAALqShgAHAAAAegAAAM6gAgAEAAAAAQAAAJagAwAEA
AAAAQAAAJagBQAEAAAAAQAAAWqkIAACAAAAIQAAAUgAAAAAMjAyMDowNToxOSAwMD
oyOTozMABVTklDT0RFAABDAFIARQBBAFQATwBSADoAIABnAGQALQBqAHAAZQBnACAA
dgAxAC4AMAAgACgAdQBzAGkAbgBnACAASQBKAEcAIABKAFAARQBHACAAdgA2ADIAKQ
AsACAAcQB1AGEAbABpAHQAeQAgAD0AIAA4ADIACmFjYzNjYjkxNmQ0MDY0ZTRmOTY5Z
GM5Yjk2ZjJhY2M2AAAAAwACAAcAAAAEMDEwMBABAAQAAAABAAAAIhACAAQAAAABAA
AAlgAAAAD/4QLXaHR0cDovL25zLmFkb2JlLmNvbS94YXAvMS4wLwA8P3hwYWNrZXQgYmV
naW49Iu+7vyIgaWQ9Ilc1TTBNcENlaGIlenJlU3pOVGN6a2M5ZCI/PiA8eDp4bXBtZXRhIHhtbG5
zOng9ImFkb2JlOm5zOm1ldGEvIiB4OnhtcHRrPSJYTVAgQ29yZSA1LjEuMiI+IDxyZGY6UkRGI
HhtbG5zOnJkZj0iaHR0cDovL3d3dy53My5vcmcvMTk5OS8wMi8yMi1yZGYtc3ludGF4LW5zIyI+I
DxyZGY6RGVzY3JpcHRpb24gcmRmOmFib3V0PSIiIHhtbG5zOnhtcD0iaHR0cDovL25zLmFkb
2JlLmNvbS94YXAvMS4wLyIgeG1sbnM6ZXhpZj0iaHR0cDovL25zLmFkb2JlLmNvbS9leGlmLzE
uMC8iIHhtbG5zOmRjPSJodHRwOi8vcHVybC5vcmcvZGMvZWxlbWVudHMvMS4xLyIgeG1wO
k1vZGlmeURhdGU9IjIwMjAtMDUtMTlUMDA6MzE6MTIrMDI6MDAiIGV4aWY6RGF0ZVRpbWV
PcmlnaW5hbD0iMjAyMC0wNS0xOVQwMDoyOTozMCswMjowMCI+IDxkYzpjcmVhdG9yPiA8c
mRmOlNlcT4gPHJkZjpsaT5SQaWNhc2E8L3JkZjpsaT4gPC9yZGY6U2VxPiA8L2RjOmNyZWF0b
3I+IDwvcmRmOkRlc2NyaXB0aW9uPiA8L3JkZjpSREY+IDwveDp4bXBtZXRhPiAgICAgICAgICAg
ICAgICAgICAg

CUjax0rybb0pldxhT0qm7YFPStBOCsHEt9QJTEdK8KZou5bR0qu4xG1aCVfCRC1NVoW1RJb
UVWcbrZki2a9DyINStziNalb5WwKstJq6y3NV2EyaI2zc0HI5CyOW5lmaJ21mVRpWLK35iKYsfY
TBigJZcBZRxl5Va0xkxpRa3xYjw0Ts8d6UZtsd92lc1vCc16mvEAaxQ/pqyjFaeGmZrFjTSrjeLHU
UvfdTKOolJOJ+7UOJ01TTiqwbbSCspSPNRgVlvHtPJCmylSVCQU6g1j98Ft9p/CSV4nTw1Xdx
Qjw09uYtPQVUexYjatmXVk+okJ7F6Hu0NucXpoK6A/jfShV1jt9KNitpfPU14ue3NhyzpQ1635ad7
/HxJApdvbTl1imcU3ZJJojGUuPNVSdRRm4aihr6Io9jlxG5DHU61K2OjWpRQOkWCrFuNqLWbf
MdqGWw2o7jm5INCzHAQzhk4RrG20xpTXjrTbShGLYGmlN2Mt9BSG3KmtSDxXbGy9KOWlj6
V5sLbajEM2lu5cXDiGmWklbjiyAlCQJJJOwAqds2MKgrwKldu2mJtFXV44llllMAqIkknQAAakk6A
DUmufZ/4glaQ6LpvFY5SuVDjzgStzzM/OAPz6JXFXxHvONsgb23ddssPalYsmkgc7hIjtVSCJIJg
ASBoDqo0BxWBYWpd2tJedWT/AHrpK1k9e8ok/Kpa7ywaeoVHS4wvHYromN+JXCAcCLfIrvXvt
qbt1kk/+SoB+dOuK41xH0dCW03K0pQIIAaTqANx3v5NczsMHbOtc3Ikqg8vQzTdgbFljulEAkEe
YPX9aAj5ZzjgDCaHicDOU9McR4q6ZC3EvNp277RJB/8AWfzq12FvdNqetHmrhsGCW1hUfKhN
qhhSQFAjSP5+VUL7Ds3D/wBLtHX7K7SRyv26yhWm0xooehkUybyLmYJ8QUnGNfrwotc2E7Jo
Nd2W+lHMTcPu26Wr91Dj4EdoEhPP7gaA+2lS+thB0p/UtiQBwU5bpmNxa5ll/Z76UsZO0iTFP+
Qtt6Vsnb71R1JlOW4NFIV6zyk0HuE0zZNmFGl66EE0+hOUjx1dhCXhrUrLw71SjR4iQdKzaiSB
TJikSUml2z3FNGJTqKFsHAXDBlya8U34accY1tpStiUeGnLFIECpe65UNRmkfsWoCRFcl/tHcZ
XVha2fCVipbf01r6TdqSYK2uYpS37EpUTprA1iQex2SPDXzZ8fb+4yPxNubR5oIRYWbTDB1lxJ
SXJPn3lqH4edSd6XAVHTjy5JuPuj9HWrswiEaJmY0imnG3ZVZsglKQoBIk9B+9Jlitf0coKYIJEe
QnT8/wBaM2LhTa8iyQObQggARUZcbslWFUDqMLqeFcFy0kgJSnTlj9Kb7S1KSyCFAcx5j5Vz3
g55pZRbrdGw5VBcE0/C6Wk9k5PaAaEkBX4jY+6Tr6UJXwCSUfIDgAJgV2bcAK6dK9pbCUe20
0Gt33Fq525UkATCZ/erjd0vQTI3I2KfcUyNhrh4gXREaVxtabdQcIlKdTPlV8Ooum1cpnlMUKS6H
G1EnunTetfCpddXfKKpaSvlSehP/H60z4qyQ8MHhSXIIQWdj6F4yTUA6UqZVrenbJIGulKWWTv
V7Uf4om2zSRcq34qVr0QVU4ZZOhpRvxqaqKxyFMzjDkHf8VSo/wCKpTIeLkeKzZeIU1Ykailay8
QppxJ1FCWfF2i/JOuK+zTnihoKS8UfDTnilaCpS6qOp4lb48Zi+xfAyLewfcYXe3KWnFtmCWwCo
pkbSQn8JGxr55vuIchmcrZ3GZvnbldqwLQOvaqCQokSdz4jqok9JgAD6V+MmH+tvhzfuoQVu49
SL1IBjuoPfn05Co/gK+W8u2W8hcBKwUlQI9R0NQ97t9ctPhCtKIYa4cPQVcW+m1cWWzzJ5SU
6eIz/AMUcxGfsmYZctiuNAsyANdTPSf50oXjbNrIXDLKwVJJE0Xu+Dn7W+bIyt7a2xPcdtlhsoM6
gzJOg89R7GEMxjLurinccUgHZqY8HxBZs3Cfo96omZ7JagQfTb9a6Va5m1vbFLjY7qu6oeR9U7
R7RXIsxwgeyBxmaeuS21LhuXA8SoASoEJBE6mDPpTT8L8XmL3h26XeqWl5h49kNwsBI6++l
BuYACYzlGtedCQYT1jL23QogpQgr+yhMGPcGjCU8wStsqKQJAVrp6E/71w3M53iqwuwLfGXC
oVohlxJBE7EyTPpE048K8U5O4ure1vre5s1upVDN42Uqc0BBQZKSRroDOhkV81jgzfi6PeHOw
E6Zldw3ZwySlRPLp69fnTNwlb9jw40SCFOLWtQPQzH7UGvC0G7YvqCYI0IOpIMCjnDqnVYkrd
Eczy4A2gd3/wDNOOGb1mSTlgTF2+FryQ0pRyo3psySulKWVUNa9DpqFt+JOy2x96T8huabsu
dFUoX51NVVXxTFj8kGf8VSo94qlNB4uo8VmzOopnxKtRStamDTFjFd4UJYGQvmHDk9Ypfhpw
xbg0pHxTmgpuxjum9TNxif1H+JoftGcrjLmwuASzdMrZcj+lSSD+Rr4wzDara4TbONhDrBU0oRB
TCj3T7Ga+zbB3QVwr+0HecGMXi8bjbBr/qZ24bfvbhpOiEci+6ozAWqUkgDXQqO0xvlwbD8+Ks
46xgGPHuFzXB3HZOBZjuxXUeGb5F0kJICgRsR0rkdqDzQnrFNuNuLu2Ba5lNf3faFex5ZjT+dKj
rrMvyFecfI0R4emDj/ADH1awhpt0ILh1SjSPlTz8PWnbbhjtXiTzwQZiAf4K4RxVmFocSez57Uo5F
KSSpUkySZ36fKut8Acas5LEt2jdm5ddjygpt0c/rBjQD386+ji6AOP8rrJI1znNb8YTFkcZYZG4bWv
+7XOjrYSTI6GQdPUQfWijePtG7VCX2xc8h5gXUJMHoRI+RpS4p+kcNvJyDQ/wAM4sKdaA/7R
PUdI86N4fNi6SkKVIUJEbVh2DXEOG13fF2Z2aUcFmMi42ypPMGlpdEDaNv1pvUlLDCGk7ITF
AuH7Fw3BuXW3EIT3kKOgXI6UWvH9DNVfCVS1pkcNlRvN2g5wjadBCck5vSnlXBTBknt6VMo
7vVxTYoq1JpLGWWNdaU70yTTHlXZJ1pZuzJNU1cYCmpXdnoW+e9UrD3iqUyHi0Hi3Wx2o9jl
wRQC3OtF7NfKRQ8wWTjg5TpjHvDrTljKW+MsXr27dDVvbtqcccInlSBJ0/brSTY3aGk861JShAl
SlGAkDqTSnx1xkc619S4xc2SVBT7saPKBkJH3QdZ6kCNtZTl7LK8Zc47+AqPhKslyQMYNfJ/S
A574p8V8X5LkTlrvHWalK5LS0cLQQjoFKSQVmPPqDEbUDuGQy+sOySo83aK1IUOp9NTPua

sKx/eQ43KHUmdOsTXq4fF41zLb7N9uOdMaH1HpXnUlsyuySvQ5OMfWAIGl7xr4Shwr3QpJp1
4iCcphbG4tXVMvhCUFSRqBJ3+Z/grn1uPoq1dWXElKvu+vtTdw1kg3FpdmWoAAOqdNqVXIy1
3dqcUJBKzo5VsZZ5J54NLbx96n+lxfYKPzkfnXV+FncniWwljAPsoWASEvsmD/APdK7NhjlXgtlp
Haco75A7s+43BmuhYbBs2bCOS7WsgQObT5QaFEjnnIH9I8wNjbte8sb7KMtW9xZMdg+FBzm
XzKR+AEdfM1nA8PptbhiytZgAIk6/yKtF0IteV9cEnSTR/AMptrYXbhQXH0hSeUyEpOo1+Vb06T
7c4Hx8pdyFxtWEk+/CYHHEMtpQnwpAA9AKE3tzoazcXs9aDXl3M616RXr40vN7FjOyquQuN6
Vsrcb0TyF2BOtLGRupnWn1WJTtyxpB8i7KjQK6O9FLtySaEXKt6eQjCUtOTlUHd6lYd3qUaPEU
PFsYO1Wl5Fmxb53CSYkJSJJG23lJAk6aigzt8pCSliCr+o7D/WqiEOr1W8tSjPe66767xHl5Um5
O/9EEM2U347hjZfmTQVvKZC+ySFpuQu2tgsoS3qAVAiQT9pQkSOkjSd6du6htSW3SlJUAUg9
1UHYwdRWWmsjYJcTZPFbDgBcZWQecjUakVecylvf3SHLwvW7SElKbZbRU2gqhSgeUAkFXk
JhOkAJrzfkO87i95yvTeNjbTDWMZ1x/1YDAWQTtBiqt1YlQJT3XEzCo6aVhGUaZd5y82plYKkB
APN7EQNZG4kHmG1Gwyj6AfpKYuXFAhBOraR10PXbUaGfxQSQOYclVrLUFloZjJPwlttKW1q
S4AhcpAB+2Y1j0kfhp5iSVjbqSiUhJA2Srb2np+dZftA6jvJ2III3EbR6zr710Phz4c3Fxibe4KFJKgU
qQuJ0JAKSNwQNPyJEV85hkGAkN6r9o7u06KU2c2hhxC7tu6ZKEgFwNlaYB07yJPzA3pw4Y4v
TlHm7axuELWTCS4haQfQFSQCfQa0w23BDNukB1EKgTIp04bxTGJs0cjCELWSokCCon19hX
EPHfVPXGEA7lXtGScoNicTeXecQrKWqm8dbNLL67hBSHFEEcqQfEANSoCNxM6UjfDz4nC0x
DWNyLbhbYPIhwSVoEmUqB6A6bjcQCNu12iwq8W6+pIlPK2knppPvv8AmK4J8TeFl8IcVKydsg
Jx+RWVSkmEOHTWIIBB5TrroZlRAObBJUAdCd/+9WdeaG5IYrXjv+FdRbzdvfMB62fS82r7STt6
HyPpQ+7vtxNcns3W+3VdOqtvAue1khKeWQjUjUqEJUnrIMiKY2s4Eui0ccPMpsOI5lc/dJ7o7TT
mMFJ2mFDfeqLiuZbLI2KZuCfn4z/SQ87/AI4+sx0ld3YD4xvH9oxf3u+tL93cFROteru75idaGvOya
uYo8BeZSvLytNwuhz6pqy8uTVJ40fGFzGFUd3qV5dOtSiwNIweIcYJgbCrDKetVwNYrehVT/I1C
cqx4u2AclXGiJrUwvmvFl6R8xXpCoTWhhUX5PSKkZ+PJJOFYxckB1Wbm3bRcWqnmVKt23Cp
flJIABO3l51sVkFuXCrh8Q24QENpUSSI0gGRIgSJkgwJiRvuu+0pI0BQqdY6H1H7+xqgwoLs+V
RUFI1SpJgpUDoR+NBCgXN2Fq64PqlzTg+p34V4cXkli6u7ebWSkeSxCSFAjcGTEf067xXZbC6
bDKUICUpSAEgCAAOlcZ4YyL/D7aG7gwzcAPOBQVt1UI0CgT3tB3eUk6Gnq0y6UkKQsFJ1BB
0PkfWtoON6O80kfIclJMcvOU7G4QsjXII196p5G9i9xg5wAX1J2j/LWf2j8aB/W40PNtWi+vkPoQ4
VkKYWHUkem4/ESPxo51DWhtKfud7TNlrRjJBlwrU2+wrnadSYUk/yKp8QY9jirAPYzIJBUpJSSD
AChsR5ToR5SOooYjNhfMOfYx/p+1YOVAUFc3SD7Vw7jQckD31fNtkY/hcbuW7zAXVxYXqjzN
ApWojxtg7jykaEA66gztRS3eF8zz2L7fZrAV9HbUSmQD4SqSd1RoJnYbUc+IVq3eBvIoQtS0JK
HeQwSjrPUgbxsBzGuesNItAm6ZLja2lQ7yqPIZV4z01BTIA6azNKn8UckfOVSQcuXhpyPN5TOb
jnQCVT0NaHHZqgxdBTaVpMpUPOf5/tXpbsVc8LM6SERyfk3X+155/kXHMgsmWL8Hb0tji6qOrr
K3fWqrjlUDGJIxi1uK1qVpcXrUooNRAatVe2zUqVlYYCNo2s8h2lu59K0tn/ElXpUqUhljbvSexyu1t
W3F8ydfw/SqjWkpgEc2xqVKEETP0i3Su/adLq4Ldgy4gqT2CUqgdQBBT7EdP8ASpZZJdrcIZCl
Fp4FbST/AJekkfnUqVo6NvYaSvucHaLpybhHWs/WSyCCCR1qVKJ6N/SHLjlYRkVthKRPlJ3r0c
ksjrFSpXwY39LjsVWTk3HUICpJSspk9YkUr5LGos7lbrMdg5EtKGg11A9KlSh3Rt/S3he4O9QZg
qtLrsAZQ4ByyfDOo/nvVvtTFSpRVNgEoIXF5xdA4H4K1KcNaFrNSpT5oSBoWomalSpWq0X/2Q
==" border="0" />	?Aby uchroni□si□przed wyw□k□ na przymusowe roboty do Niemiec, jesieni□ roku 1940 zacz□□ prac□jako robotnik fizyczny w kamienio□omie, zwi□zanym z fabryk□ chemiczn□ Solvay? (por. Jan Pawe□ II, ?Dar i tajemnica?, s. 12). ?Jesieni□ roku 1942 podj□□ ostateczn□ decyzj□wst□pienia do krakowskiego Seminarium Duchownego, kt□e arcybiskup Krakowa Sapieha potajemnie zorganizowa□ w swej rezydencji. Ju□ jako fabryczny pracownik rozpocz□□ z pomoc□ starych ksi□□ek studiowanie teologii, tak □e 1 listopada 1946 m□□ otrzyma□□wi□enia kap□a□kie? (por. tam□e, s. 15). Teologii uczy□ si□jednak nie tylko z ksi□□ek, ale tak□e poprzez do□wiadczenie konkretnej ci□iej sytuacji, w kt□ej znajdowa□ si□on sam i jego kraj. Jest to poniek□d charakterystyczne dla ca□ego jego □ycia i dzia□alno□ci. Studiuje ksi□□ki, ale

zawarte w nich pytania staj◆ si◆tre◆ci◆, kt◆◆ prze◆ywa i kt◆ej dog◆◆nie do◆wiadcza. Tak te◆ dla niego jako m◆odego biskupa ? od 1958 roku biskupa pomocniczego, a od 1964 roku arcybiskupa Krakowa ? Sob◆ Watyka◆ki II stanowi szko◆◆ca◆ego jego ◆ycia i pracy. Pojawiaj◆ce si◆donios◆e pytania, przede wszystkim wi◆◆◆ce si◆z tak zwanym Schematem XIII ? p◆iejsz◆ Konstytucj◆ ?Gaudium et spes? ? by◆y jego osobistymi pytaniami. Wypracowane na soborze odpowiedzi wskaza◆y mu drog◆jego pracy jako biskupa, a p◆iej jako papie◆a. Gdy kardyna◆ Wojty◆a 16 pa◆dziernika 1978 roku zosta◆ obrany Nast◆c◆ ◆wi◆ego Piotra, Ko◆ci◆znajdowa◆ si◆w sytuacji dramatycznej. Obrady soborowe przedstawiano na forum publicznym jako spieranie si◆o sam◆ wiar◆ kt◆a w ten spos◆ wydawa◆a si◆pozbawiona swego charakteru nieomylnej i nienaruszalnej pewno◆ci. Tak na przyk◆ad pewien bawarski proboszcz sytuacj◆t◆scharakteryzowa◆ w nast◆uj◆cych s◆owach: ?Na koniec wpadli◆my w b◆◆n◆ wiar◆. To poczucie, ◆e nic ju◆ nie jest pewne, ◆e wszystko mo◆na kwestionowa◆ podsyca◆ jeszcze spos◆ przeprowadzania reformy liturgii. Na koniec wydawa◆o si◆ ◆e tak◆e w liturgii mo◆na wszystko tworzy◆samemu. Pawe◆ VI energicznie i zdecydowanie doprowadzi◆ do ko◆a sob◆, jednak po jego zako◆zeniu stawa◆ przed coraz trudniejszymi problemami, kt◆e na koniec postawi◆y pod znakiem zapytania sam Ko◆ci◆ Socjologowie por◆nywali w tamtym czasie sytuacj◆Ko◆cio◆a z sytuacj◆ Zwi◆zku Sowieckiego pod rz◆dami Gorbaczowa, w kt◆ym w procesie poszukiwania niezb◆nych reform rozpad◆ si◆na koniec ca◆y pot◆y wizerunek pa◆twa sowieckiego. Tak wi◆ na nowego papie◆a czeka◆o w istocie zadanie po ludzku niemal niewykonalne. Ju◆ na pierwszy rzut oka okaza◆o si◆jednak, ◆e Jan Pawe◆ II budzi◆ nowe zachwycenie si◆Chrystusem i Jego Ko◆cio◆em. Najpierw jego s◆owa na rozpocz◆ie pontyfikatu, zawo◆anie: ?Nie l◆ajcie si◆ Otw◆zcie, otw◆zcie na o◆cie◆ drzwi Chrystusowi!? Ten ton charakteryzowa◆ zreszt◆ ca◆y jego pontyfikat i uczyni◆ go wyzwalaj◆cym odnowicielem Ko◆cio◆a. Sta◆o si◆tak dlatego, ◆e nowy papie◆ pochodzi◆ z kraju, w kt◆ym recepcja soboru by◆a pozytywna. Decyduj◆ce by◆o nie pow◆tpiewanie we wszystko, lecz radosna odnowa wszystkiego. W 104 wielkich podr◆ch duszpasterskich papie◆ przemierzy◆ ca◆y ◆wiat i wsz◆zie g◆osi◆ Ewangeli◆jako radosn◆ nowin◆ wyja◆niaj◆c w ten spos◆ tak◆e sw◆ obowi◆zek opowiadania si◆za dobrem, za Chrystusem. W 14 encyklikach na nowy spos◆ ukazywa◆ wiar◆Ko◆cio◆a i jego ludzkie nauczanie. Nieuniknione wi◆ by◆o to, ◆e wywo◆a◆ sprzeciw w Ko◆cio◆ach Zachodu, kt◆e by◆y przepe◆nione w◆tpliwo◆ciami. Dzisiaj istotne wydaje mi si◆wskazywanie na w◆a◆ciwe centrum, z perspektywy kt◆ego nale◆y odczytywa◆przes◆anie zawarte w jego r◆ych tekstach. Centrum to sugestywnie ods◆oni◆a nam wszystkim godzina jego ◆mierci. Papie◆ Jan Pawe◆ II zmar◆ w pierwszych godzinach ustanowionego przez niego ◆wi◆a Mi◆osierdzia Bo◆ego. Pozw◆cie mi najpierw do◆◆czy◆tutaj ma◆◆ osobist◆ uwag◆ kt◆a ukazuje nam co◆ wa◆nego dla zrozumienia istoty i post◆owania tego papie◆a. Jan Pawe◆ II by◆ od pocz◆tku pod du◆ym wra◆eniem or◆zia krakowskiej zakonnicy Faustyny Kowalskiej, kt◆a przedstawia◆a mi◆osierdzie Bo◆e jako istotne centrum ca◆ej chrze◆cija◆kiej wiary i pragn◆ ustanowienia jego ◆wi◆a. Po konsultacjach papie◆ przewidzia◆ na nie Bia◆◆ Niedziel◆ W sprawie stosowno◆ci tej daty, przed podj◆iem ostatecznej decyzji, poprosi◆ jednak o opini◆Kongregacj◆Nauki Wiary. Dali◆my odpowied◆ negatywn◆, poniewa◆ uwa◆ali◆my, ◆e takiej wielkiej, starej i pe◆nej tre◆ci daty jak Bia◆a Niedziela nie nale◆y obci◆◆a◆nowymi ideami. Dla Ojca ◆wi◆ego przyj◆ie naszego ?nie? z pewno◆ci◆ nie by◆o ◆atwe. On jednak zrobi◆ to z ca◆◆ pokor◆ i przyj◆◆ r◆nie◆ nasze drugie ?nie?. Na koniec sformu◆owa◆

propozycj□ kt□a Bia□ej Niedzieli pozostawia jej historyczne znaczenie, ale w jej pierwotn□ tre□□wprowadza mi□osierdzie Bo□e. Cz□to zdarza□y si□takie przypadki, w kt□ych wywiera□a na mnie wra□enie pokora wielkiego papie□a, rezygnuj□cego ze swych ulubionych idei, gdy nie by□o na nie zgody urz□owych organ□, o kt□□ zgodnie z klasycznym porz□dkiem nale□a□o je prosi□ Gdy Jan Pawe□ II wyda□ ostatnie tchnienie na tym □wiecie, by□o akurat po pierwszych nieszporach □wi□a Mi□osierdzia Bo□ego. Rozja□ni□o to godzin□jego □mierci: □wiat□o mi□osierdzia Bo□ego rozb□ys□o nad jego konaniem jako krzepi□ce or□zie. W swojej ostatniej ksi□□ce ?Pami□ i to□samo□□, kt□a ukaza□a si□prawie w przeddzie□jego □mierci, papie□ raz jeszcze pokr□ce przedstawi□ or□zie Bo□ego mi□osierdzia. Wskazuje w niej, □e siostra Faustyna zmar□a jeszcze przed okropie□twem drugiej wojny □wiatowej, ale przekaza□a ju□ odpowied□ Pana na te potworno□ci. ?Z□o nie odnosi ostatecznego zwyci□twa! Tajemnica paschalna potwierdza, □e ostatecznie zwyci□kie jest dobro; □e □ycie odnosi zwyci□two nad □mierci□; □e nad nienawi□ci□ tryumfuje mi□o□□ (s. 62). Papie□owi przez ca□e □ycie chodzi□o o to, aby obiektywne centrum wiary chrze□cija□kiej ? nauk□o zbawieniu ? subiektywnie przyj□□za swoje i uzdalnia□innych do jego przyj□ia. Dzi□i zmartwychwsta□emu Chrystusowi mi□osierdzie Bo□e jest przeznaczone dla ka□dego. Mimo i□ to centrum chrze□cija□kiej egzystencji jest nam darowane tylko w wierze, ma ono jednocze□nie znaczenie filozoficzne, bo skoro mi□osierdzie Bo□e nie jest faktem, to musimy radzi□sobie z takim □wiatem, w kt□ym ostateczna przeciwwaga dobra wobec z□a nie jest rozpoznawalna. Ostatecznie poza tym obiektywnym historycznym znaczeniem ka□dy musi wiedzie□ □e mi□osierdzie Bo□e oka□e si□na koniec silniejsze od naszej s□abo□ci. W tym miejscu nale□y odnajdywa□wewn□rzn□ jedno□□or□zia Jana Paw□a II i zasadnicze intencje papie□a Franciszka: wbrew spotykanej niekiedy opinii Jan Pawe□ II nie jest moralnym rygoryst□. Ukazuj□c istotne znaczenie Bo□ego mi□osierdzia, daje on nam mo□no□□przyj□ia stawianych ludziom moralnych wymog□, mimo i□ cz□owiek nigdy nie zdo□a im w pe□ni sprosta□ Nasze moralne wysi□ki podejmujemy w □wietle Bo□ego mi□osierdzia, kt□e dla naszej s□abo□ci okazuje si□uzdrawiaj□c□ moc□. Gdy papie□ Jan Pawe□ II umiera□, Plac □w. Piotra by□ pe□en ludzi, przede wszystkim m□odych, kt□zy chcieli po raz ostatni spotka□si□ze swym papie□em. Nigdy nie zapomn□chwili, w kt□ej arcybiskup Sandri poda□ wiadomo□□o odej□ciu papie□a. Nie zapomn□przede wszystkim chwili, w kt□ej wielki dzwon □w. Piotra og□osi□ t□wiadomo□□ W dniu pogrzebu Ojca □wi□ego mo□na by□o zobaczy□mn□two plakat□ z napisem ?Santo subito?. By□o to wo□anie, kt□e p□yn□ ze spotkania z Janem Paw□em II ze wszystkich stron. I nie tylko na Placu □w. Piotra, ale w r□ych kr□ach intelektualist□ dyskutowano nad nadaniem Janowi Paw□owi II tytu□u ?Wielki?. S□owo ?□wi□y? wskazuje na sfer□Bo□□, a s□owo ?wielki? na wymiar ludzki. Zgodnie z zasadami Ko□cio□a □wi□o□□ocenia si□na podstawie dw□h kryteri□: heroiczno□ci cn□ i cudu. Obydwa te kryteria s□ □ci□le ze sob□ zwi□zane. Bowiem poj□ie ?cnoty heroicznej? oznacza nie jaki□ sukces olimpijski, ale fakt, □e w danym cz□owieku i przez niego widoczne jest to, co nie ma □r□□a w nim samym, lecz jest tym, co dzia□anie Boga ukazuje w nim i przez niego. Chodzi tu nie o moralne wsp□awodnictwo, lecz o rezygnacj□z w□asnej wielko□ci. Chodzi o to, □e cz□owiek pozwala Bogu dzia□a□w sobie i w ten spos□ uwidacznia□przez siebie dzia□anie i moc Boga. To samo odnosi si□do kryterium cudu. R□nie□ tutaj nie chodzi o to, □e dzieje si□co□ sensacyjnego, lecz o to, □e uzdrawiaj□ca dobro□Boga staje si□widoczna w spos□ przekraczaj□cy ludzkie mo□liwo□ci. □wi□y jest cz□owiekiem otwartym,

kt�ego przenika B�. �wi�y to kto� otwarty na Boga, to cz�owiek przenikni�y Bogiem. �wi�ym jest ten, kto nie koncentruje uwagi na sobie, ale sprawia, �e widzimy i rozpoznajemy Boga. Celem proces� beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego jest w�a�nie zbadanie tego zgodnie z normami prawa. W odniesieniu do Jana Paw�a II obydwa te procesy zosta�y przeprowadzone �ci�le wed�ug obowi�zuj�cych regu�. Stoi on wi� teraz przed nami jako ojciec ukazuj�cy nam mi�osierdzie i dobro�Boga. Trudniejsze jest poprawne zdefiniowanie poj�ia ?wielki?. W ci�gu prawie dwutysi�cletniej historii papiestwa tytu� ?Wielki? przyj�? si�tylko w odniesieniu do dw�h papie�y: do Leona I (440 ? 461) i do Grzegorza I (590 ? 604). S�owo ?wielki? ma u obydwu wyd�wi? polityczny, ale w tym sensie, �e dzi�i sukcesom politycznym ukazuje si�co? z tajemnicy samego Boga. Leon Wielki w rozmowie z wodzem Hun? Attyl? przekona? go do oszcz�zenia Rzymu, miasta aposto?? Piotra i Paw�a. Bez broni, bez w�adzy wojskowej czy politycznej, moc? swego przekonania do wiary zdo�a? straszliwego tyrana nam�i�do oszcz�zenia Rzymu. W walce ducha z w�adz?, duch okaza? si�silniejszy. Grzegorz I nie odni?? ?adnego podobnie spektakularnego sukcesu, ale mimo to potrafi? kilka razy ocali?Rzym przed Longobardami ? r?nie? on, przeciwstawiaj?c w?adzy ducha, odnosi? zwyci?two ducha. Gdy zestawiamy histori?tych dw?h papie?y z histori? Jana Paw?a II, podobie?two jest niezaprzeczalne. Tak?e Jan Pawe? II nie dysponowa? ?adn? si?? militarn? ani w?adz? polityczn?. W lutym 1945 roku, przy naradzaniu si?nad przysz?ym kszta?tem Europy i Niemiec, kto? zwr?i? uwag? ?e trzeba te? uwzgl?ni?opini?papie?a. Stalin zapyta? wtedy: ?Ile dywizji ma papie?? Oczywi?cie nie mia? ?adnej. Ale moc wiary okaza?a si?si??, kt?a na koniec w roku 1989 wytr?ci?a z r?nowagi sowiecki system si?y i umo?liwi?a nowy pocz?tek. Nie ulega w?tpliwo?ci, ?e wiara papie?a stanowi?a istotny element w prze?amaniu si?. I z pewno?ci? tak?e tutaj widoczna jest owa wielko?? kt?a ujawni?a si?w przypadku Leona I i Grzegorza I. Pytanie, czy w tym przypadku przydomek ?wielki? przyjmie si?czy nie, pozostawmy otwarte. Prawd? jest, ?e w Janie Pawle II uwidoczni?y si?nam wszystkim moc i dobro?Boga. W czasie, kiedy Ko?ci?na nowo cierpi z powodu naporu z?a, jest on dla nas oznak? nadziei i otuchy. Drogi ?wi?y Janie Pawle II, m?l si?za nami! Benedykt XVI, Watykan, 4 maja 2020 r. ? ? ?